

OBSAH

Úvod	5
Několik vět úvodem	5
Předmět technologie šití oděvů a prádla	5
Historie výroby oděvů a prádla	6
Základní rozdělení oděvů a prádla	9
Druhy výrobků a jejich použití	9
Druhy oblečení	11
Druhy prádla	12
Základy šití	14
Šicí nitě a jejich používání	14
Ruční šití	16
Druhy ručních stehů	16
Postup zhotovování ručních stehů	18
Základní vybavení a pomůcky k šití	24
Šicí stroje	29
Model základního šicího stroje	30
Šicí stroje s vázaným stehem	34
Speciální šicí stroje	41
Strojové šití	51
Druhy švů	51
Záševky	57
Záhyby	59
Ozdobné prvky oděvů	62
Sámky	62
Dutinky	63
Volány	64
Rýšky	65
Druhy zapínání	66
Knoflíkové dírky	66
Ručně vyšívané dírky	67
Dírky šité na stroji	68
Knoflíky	70
Zdrhovadla	74
Spínátka	77
Háčky a očka	78
Spínací stuha	78

Organizace práce při výrobě oděvů a prádla	79
Druhy výroby	79
Organizace dílny	80
Stříhání textilii – oddělovací proces	83
Oddělovací zařízení	83
Zařízení pro stříhání	83
Zařízení pro řezání	83
Zařízení pro vysekávání	84
Střihové šablony	84
Stříhání oděvů v zakázkové výrobě	87
Žehlení – tvarovací proces	90
Technické podmínky a účel žehlení	90
Symboly pro žehlení	91
Rozdělení žehlení	91
Způsoby žehlení	92
Žehlicí stroje	93
Druhy žehlení podle způsobu vyhřívání žehlicího tělesa	95
Postup zhotovování součástí a dílů oděvů a prádla – spojovací proces	97
Patky	97
Lišty	98
Spínadla	99
Spony	100
Kapsy	101
Nakládané kapsy	101
Klinové kapsy	105
Švové kapsy	107
Prostřížené kapsy	108
Slovník základních technologických pojmu	115

ZÁKLADY ŠITÍ

Šití se provádí buď ručně, nebo na stroji. Konečnou kvalitu ovlivňuje dodržování technologického postupu při šití. Výrobky se musí zhotovovat pečlivě, se značnou přesností a svědomitostí.

ŠICÍ NITĚ A JEJICH POUŽÍVÁNÍ

Pro kvalitní zpracování výrobků má velký význam správná volba šicích nití. Nitě slouží ke spojování jednotlivých dílů oděvů a prádla, k začištování, zapošívání, k prošívání, vyšívání, ke kličkování, stehování apod. Šicí nitě se vyrábějí v různých barvách, různě silné a z různých materiálů, například z bavlny, viskózy, umělých vláken, ze lnu a pravého hedvábí. Vlastnosti nití musí být v souladu s vlastnostmi spojovaného materiálu.

Rozdělení nití

Nitě pro strojové šití:

- šicí nitě,
- kovové nitě,
- vyšívací nitě.

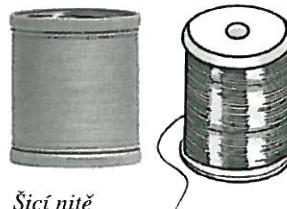
Nitě pro ruční šití:

- šicí nitě,
- kovové nitě,
- stehovka,
- knoflíkové nitě,
- dírkové hedvábí,
- vyšívací příze.

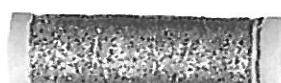
Různé nitě

Šicí nitě se používají jak pro strojové, tak i pro ruční šití. Při strojovém šití se používají jako vrchní i spodní nitě pro návlek do šicího stroje. Tyto nitě musí být pevné, odolné proti oděru, stejněmerné, dokonale hlazené, aby snadno procházely ouškem jehly, nepraskaly a netvořily smyčky. Při ručním šití se používají k zapošívání, začištování, prošívání apod. Vyrábějí se v různých barvách z bavlny, viskózy a polyesteru (PES).

Šicí nitě

Kovové nitě (nazývané též lurexové) jsou speciální, dekorativní nitě, které se používají jak ke strojovému, tak i k ručnímu ozdobnému šití nebo vyšívání. Vyrábějí se z kovových vláken nejčastěji v barvě stříbra a zlata a mohou mít i jiné barevné odstíny. Oděvy, které byly ozdobně těmito nitěmi prošity nebo na nich byla vytvořena nějaká výšivka, je třeba žehlit pouze vlažnou a suchou žehličkou, protože pára a vyšší teplota kovová vlákna poškozují.

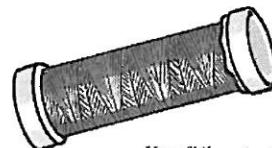
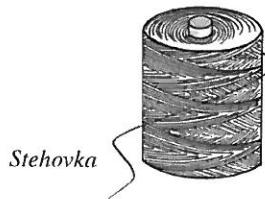

Kovové nitě

Vyšívací hedvábí se používá k ozdobnému strojovému vyšívání oděvů. Tyto nitě se vyznačují lesklostí a pevností, i když jsou velmi tenké. Vyrábějí se různě barevné, z pravého a umělého hedvábí.

Stehovka je nit určená pro pomocné práce. Používá se hlavně ke kličkování, stehování a při přípravě oděvů a prádla k šití. Stehovka by měla být měkká a málo pevná. Je to hlavně proto, aby ji bylo možno z oděvů snadno odstranit (vypárat), aniž by se při tom porušila jemná tkanina. Pokud šitý materiál přežehlujeme před odstraněním stehovky, neměla by na tkanině zanechávat stopy (otisky). Stehovka se vyrábí z bavlny, někdy i s příměsí viskózy ve smetanově bílé barvě. V poslední době se vyrábí i barevná.

Knoflíkové nitě se používají k ručnímu přišívání knoflíků na vrchní a svrchní oděvy, které jsou z tlustších materiálů. Zejména to jsou bundy, saka, kabáty apod. Tyto nitě jsou tlustší a značně pevné. Někdy se jim také říká režné nitě. Vyrábějí se ze lnu, nejčastěji v bílé, černé, šedé, khaki a hnědé barvě.

Knoflíkové nitě

Dírkové hedvábí je speciální, tlustší, měkká, lesklá nit. Je určená k vyšívání knoflíkových dírek na vrchních a svrchních oděvech, zejména na sakách, kabátech, bundách apod. Vyrábí se v různých barvách z přírodního nebo umělého hedvábí.

Dírkové hedvábí